

DEZVOLTARE REGIONALĂ

BULETIN INFORMATIV AL AGENȚIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Lucrările de reconstrucție și modernizare a Stației de epurare a apelor uzate din Căușeni au fost finalizate

Lucrările de reconstrucție și modernizare a stației de epurare a apelor uzate din orașul Căușeni au fost finalizate cu succes. Acestea au demarat în luna februarie a anului trecut și au un cost total de circa 46 de milioane de lei, dintre care circa 33 de milioane au fost alocate din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională, iar celelalte 13 milioane de lei au fost acoperite din contul contribuției Consiliului Raional Căușeni. Actualmente, stația de epurare a apelor uzate din Căușeni se află în proces de testare. Urmează ca, în timpul apropiat, aceasta să fie dată în exploatare și pusă în funcțiune.

Renovarea stației de epurare a apelor uzate din Căușeni, a doua de acest fel în republică, după biotehnologiile de tratare și epurare inovative utilizate, a fost posibilă grație investițiilor majore din bugetul de stat, realizate prin intermediul proiectului „Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare a apelor uzate din orașul Căușeni”, implementat de Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Sud din sursele Fondului Național pentru Dezvoltare Regională.

Ca urmare a investițiilor făcute, stația de epurare a apelor uzate din Căușeni este complet automatizată și tratează, la moment, apele uzate care vin de la 60% din locuitorii orașului. Deși nu a fost dată încă oficial în exploatare, timp de aproape două luni stația de tratare funcționează deja în regim de testare și la o capacitate de 1200 de metri cubi din capacitatea totală de 2400 metri cubi de care aceasta dispune.

Datorită metodologiei utilizate, stația nu emană miros, nu produce zgomot și nu poluează mediul. În urma modernizării, stația de epurare dispune de posibilitatea de a oferi servicii de deservire a altor opt instalații de epurare din raza raionului Căușeni.

Reconstrucția acestei stații de epurare, precum și reabilitarea sistemului de canalizare din oraș va contribui la

reducerea deversărilor de ape uzate epurate insuficient și protecția mediului înconjurător, va performa serviciul operațional privind exploatarea sistemului de tratare și distribuire a apei potabile către populație.

În perspectivă, se prevede extinderea serviciilor de deservire a instalațiilor de

epurare și de evacuare a apelor uzate oferite de Întreprinderea „Apă Canal Căușeni” în localitățile rurale din raionul Căușeni, fapt care va permite regionalizarea serviciilor publice și consolidarea parteneriatului dintre serviciul municipal de epurare a apelor uzate și autoritățile publice din comunitățile raionului Căușeni.

Sunt în plină desfășurare lucrările de construcție a rețelelor interioare de apeduct în localitățile Sîrma și Tochile-Răducani din raionul Leova

Lucrările de construcție a rețelelor interioare de apeduct în localitățile Sîrma și Tochile-Răducani din raionul Leova sunt în prină desfășurare. Acestea sunt executate de SRL "Polimer Gaz Conducte", în cadrul proiectului "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților Sîrma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova. Etapa I (Sîrma-Tochile-Răducani)", care este implementat de Agenția de Dezvoltare Regională Sud, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR).

Proiectul "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților Sîrma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova. Etapa I (Sîrma-Tochile-Răducani)" țintește drept obiectiv, la prima etapă, asigurarea accesului la sursa sigură de aprovizionare cu apă potabilă a populației din localitățile Sîrma și Tochile-Răducani. Ca urmare a implementării acestui proiect 2 localități vor căpăta acces la servicii îmbunătățite de aprovizionare cu apă și, respectiv, 2490 de locuitori ai satelor Sîrma și Tochile-Răducani se vor putea conecta la sistemul îmbunătățit de aprovizionare cu apă potabilă.

Valoarea totală a lucrărilor de construcție, care urmează a fi executate în cadrul proiectului dat, este de 19.947.691,93 lei, dintre care 9 mln. 491 mii lei au fost valorificați în anul curent din FNDR.

Proiectul "Aprovizionarea cu apă potabilă a localităților Sîrma, Tochile-Răducani și Tomai din raionul Leova" prevede, la prima etapă, construcția a 27,05 km de rețele de distribuție a apei în localitățile Sîrma și Tochile-Răducani din raionul Leova. La etapa a II-a, în cadrul acestui proiect urmează a fi construită rețeaua interioară de apeduct în satul Tomai din același raion.

În cadrul acestui proiect se preconizează inclusiv conectarea gospodăriilor la sursa de apă potabilă și extinderea

serviciilor de aprovizionare cu apă a operatorului regional perin conectarea rețelelor de apeduct interioare ale localităților sus-menționate la apeductul magistral Leova-largara.

Lucrările de construcție în cadrul etapei I au demarat în luna aprilie a anului curent, până în prezent antreprenorul reușind să construiască 21,74 km sau 80,4 % de rețele interioare de apeduct în localitățile Sîrma și Tochile Răducani.

De asemenea, operatorul economic execută lucrări de construcție a două rezervoare de apă cu un volum de 50 m³, a două castele de apă cu același volum, a două stații de dezinfectare cu hipoclorit de sodiu. Din 59 de cămine de vizitare câte sunt preconizate în cadrul proiectului dat, au fost montate la ziua de azi mai bine de jumătate, antreprenorul executând până la moment inclusiv bransarea a 450 de consumatori din numărul total de 805 de bransamente câte sunt planificate.

Ca urmare a investițiilor realizate în infrastructura de utilități, din sursele Fondului Național de Dezvoltare Regională (FNDR), unui număr de circa 6400 de cetățeni din localitățile Sîrma, Tochile-Răducani și Tomai ale raionului Leova le va fi asigurat accesul la o sursă sigură și durabilă de

"Competente antreprenoriale"- sesiune de instruire a meșterilor populari din Regiunea de Dezvoltare Sud a Moldovei și județele Vaslui și Galați, România

În perioada 17-18 iunie 2021, grupul țintă, format din 20 de meșteri populari din Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova și județele Vaslui și Galați, România împreună cu echipa proiectului s-au întrunit pentru activitatea de Instruire rapidă nr.1 din cadrul proiectului „Renașterea meșteșugurilor populare autentice - moștenire culturală comună ca punct focal pentru dezvoltarea economică și turistică durabilă” ENI, Code 2SOFT/2.1.113.

Proiectul este implementat de către Agenția de Dezvoltare Regională Sud din Republica Moldova, în calitate de Beneficiar Lider, în parteneriat cu Asociația „ART - Meșteșugurile Prutului” din Iași, România, în calitate de beneficiar partener.

Evenimentul s-a încadrat în multitudinea activităților proiectului menite să contribuie la realizarea obiectivului general al proiectului: Îmbunătățirea potențialului turistic a zonei transfrontaliere din Regiunea de Sud cu o nouă activitate economică legată de meșteșugurile tradiționale, ca modalitate de creștere a veniturilor din activitățile turistice și de păstrarea codului genetic al identității naționale a comunităților din ambele părți ale Râul Prut, care au moștenit patrimoniul cultural comun ca urmare a evoluției istorice.

Tematica instruirii a fost dedusă în urma evaluării nevoilor de instruire identificate în cadrul vizitelor echipei proiectului la domiciliul meșterilor populari de pe ambele maluri ale Prutului, desfășurată la sfârșitul anului trecut.

În cadrul prezentei sesiuni cursanții au învățat de la un formator foarte competent și cu har, doamna Amalia Georgescu, cum să își transforme meșteșugul, de la o pasiune într-o afacere, care sunt factorii care stau la baza succesului în afaceri, formele juridice de organizare, elaborarea unui plan de afaceri, evaluarea personală a competențelor antreprenoriale și multe alte taine ale reușitei unei afaceri.

De asemenea, în cadrul sesiunii s-a vorbit despre necesitatea asocierii meșterilor populari pentru a promova produsele meșteșugărești pe diferite niveluri.

Silvia Cozmîncă, președintele Asociației "Art-Meșteșugurile Prutului" din România a menționat: "Am așteptat mult întâlnirea fizică a grupului țintă și a echipei de implementare pentru prima instruire rapidă. A fost o atmosferă de lucru interactivă foarte bună, cunoașterea reciprocă și schimbul de idei arată cât de necesară este o asemenea întâlnire. Unitatea de limbă

și tradiții, asemănări și deosebiri în existența meșteșugurilor tradiționale au făcut această întâlnire foarte instructivă și interesantă. Organizarea la standarde ridicate este rezultatul efortului echipei de proiect din Republica Moldova, cărora le aducem calde mulțumiri."

O a doua sesiune de instruire va fi desfășurată în Iași și va fi axată, în mod special, pe dezvoltarea de competențe de marketing privind autenticitatea și calitatea produsului, raportul preț - calitate, echilibrul dintre autenticitate și cererea în evoluție a consumatorilor, promovarea patrimoniului cultural prin

Peste 12 000 de cetățeni din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui ale raionului Leova vor beneficia de servicii de aprovizionare cu apă îmbunătățite

Grație sprijinului oferit de Uniunea Europeană, mai multe localități din raionul Leova vor beneficia de acces durabil la servicii de alimentare apă potabilă îmbunătățite. Este vorba de localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova, unde actualmente se desfășoară lucrări de construcție a rețelelor de apeduct interne.

Rețeaua de apeduct, cu o lungime totală de 99 km, este construită în cadrul proiectului investițional "Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova", implementat de ADR Sud cu suportul financiar al UE. Lucrările de construcție în cadrul proiectului dat au demarat la finele lunii septembrie a anului 2020. Până la moment, a fost finalizată construcția a 86,5 km de rețea, aceasta fiind realizată în proporție de 87,5%.

Costul total al lucrărilor de construcție în cadrul proiectului "Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova" este de peste 91 de milioane de lei, dintre care circa 10 milioane de lei reprezintă contribuția locală a beneficiarilor.

În cadrul acestei măsuri investiționale, antreprenorul contractat, SRL "Polimer Gaz Conduce", a mai construit 2 rezervoare de apă și 5 instalații de

dezinfecare a apei cu hipoclorit de sodiu. Proiectul prevede, de asemenea, branșarea a 3409 de consumatori la rețelele de distribuție a apei nou-

construite, dintre care 2983 de conexiuni au fost deja realizate. În rezultatul implementării acestei măsuri investiționale, se așteaptă ca 12100 de cetățeni din localitățile Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui ale raionului Leova să beneficieze de un acces îmbunătățit și durabil la servicii de alimentare cu apă.

Implementarea măsurilor de

aprovizionare cu apă va contribui la modernizarea infrastructurii pentru furnizarea serviciilor de aprovizionare cu apă, sporirea ratei de conectare și accesului populației din localitățile sus-menționate la apă potabilă de calitate, îmbunătățind astfel condițiile de trai și menținând starea de sănătate ale acesteia.

Proiectul "Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă a localităților Iargara, Filipeni, Romanovca și Cupcui din raionul Leova" este finanțat de Uniunea Europeană (UE) și implementat de Agenția de Dezvoltare Regională (ADR) Sud și Proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica

Au fost semnate acorduri adiționale în cadrul proiectelor de eficientizare energetică a liceelor „Constantin Spătaru” din orașul Leova și “Matei Basarab” din orașul Basarabeasca

În luna iunie, anul curent, ADR Sud a semnat a semnat două acorduri adiționale în cadrul proiectelor “Sporirea eficienței energetice Liceului Teoretic “Constantin Spătaru” din orașul Leova” și “Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic “Matei Basarab” din orașul Basarabeasca”.

Proiectul „Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic „Constantin Spătaru” este unul de anvergură după valoarea investițiilor care se realizează în cadrul acestuia. Totodată, tehnologiile și materialele care sunt utilizate de către antreprenor pentru a reduce emisiile de CO₂ și a conserva energia termică în scopul obținerii unei economii esențiale de resurse energetice și un confort termic sporit, accentuează faptul că liceul va beneficia de reconstrucții conform celor mai înalte standarde europene.

confortabil.

Ca urmare a măsurilor de eficiență energetică implementate la LT Matei Basarab din Basarabeasca, peste 270 de elevi, profesori și personal auxiliar vor beneficia de condiții de educație îmbunătățite și de un mediu de studii

Ambele proiecte de eficiență energetică sunt finanțate de Uniunea Europeană și implementat de ADR Sud și proiectul „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL).

Proiectul MSPL este finanțat de Ministerul German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și implementat de GIZ Moldova în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM).

Suma acordurilor adiționale în valoare de 5 milioane de lei va fi utilizată pentru construcția acoperișului și achiziționarea a 2 ascensoare pentru persoanele cu dizabilități.

Reamintim că suma inițială a proiectului, în valoare de 19 milioane de lei, din sursele UE, se folosește pentru eficientizarea energetică a clădirii, construcția sistemului de canalizare și ventilare și instalarea punctului termic, totul pentru a oferi liceului condiții de activare la cel mai înalt nivel.

Consiliul Raional Basarabeasca a contribuit cu o sumă de 734.335 mii lei pentru amenajarea zonei verzi și de relaxare de pe teritoriul instituției.

Cei peste 230 de elevi, care vor veni la 1 septembrie să învețe la liceul teoretic “Matei Basarab”, își vor continua studiile într-o ambianță cu mult mai confortabilă și mai plăcută, vor socializa pe coridoarele deja mai luminoase ale

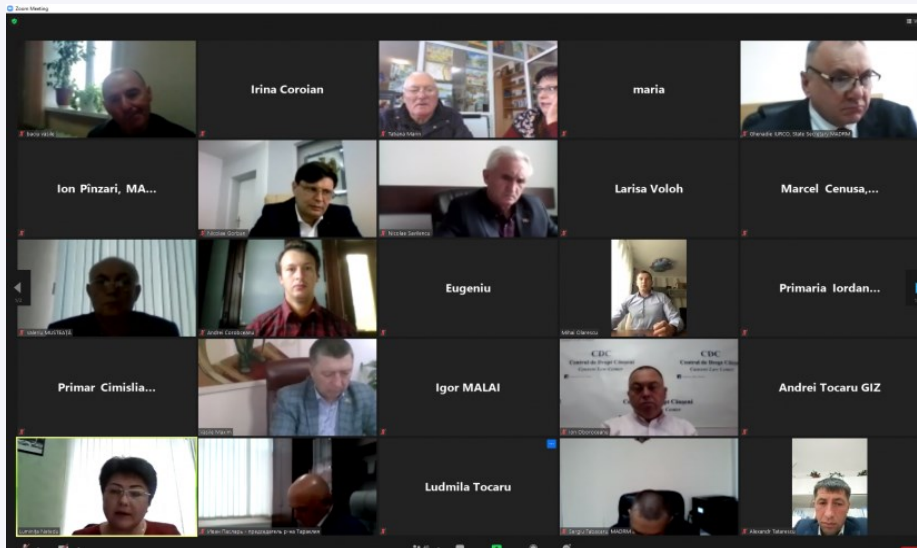
CRD Sud a aprobat lista proiectelor care urmează a fi incluse în Programul Operațional Regional Sud 2021-2023 și a proiectelor prioritare care vor fi înaintate spre evaluare interministerială

Membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare (CRD) Sud s-au reunit vineri, 7 mai a.c., în ședință extraordinară și au aprobat lista cererilor de finanțare pentru proiectele depuse la ADR Sud în cadrul Apelului competitiv de selectare a proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2023, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR), care urmează a fi incluse în Programul Operațional Regional (POR) Sud 2021-2023. De asemenea, membrii CRD Sud au aprobat lista proiectelor prioritare ce urmează a fi înaintate spre evaluare interministerială.

Ședința extraordinară a CRD Sud a fost una deliberativă dată fiind prezența a 25 de consilieri din numărul total de 31 de membri, cât numără la moment Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud. La ședință au participat Ghenadie Iurco, Secretar de stat în cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), Igor Malai, șeful Direcției politice de dezvoltare regională din cadrul ministerului de resort, Sergiu Tăbăcaru, șeful Secției relații cu instituțiile de dezvoltare regională a MADRM, specialiști din cadrul MADRM și ADR Sud, consultanți și experți din cadrul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova” (MSPL), implementat de GIZ Moldova. Ședința a fost prezidată de către președintele CRD Sud, Nicolae Gorban.

Lucrările ședinței extraordinare a CRD Sud au început cu prezentarea rezultatelor etapei a II-a a Apelului Competitiv de selectare a proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2023, cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională.

S-a specificat că au fost evaluate administrativ 21 de dosare depuse la concurs. În etapa a II-a a concursului, experții independenți, contractați de GIZ, au evaluat, pe domenii separate, dosarele depuse și au elaborat rapoarte de evaluare tehnică și financiară pentru toate cele **21 de cereri complete de finanțare**. Ulterior, evaluarea cererilor de finanțare la nivel regional și a fiecărui dosar de proiect în parte a fost efectuată de către o comisie specializată, din componența căreia au făcut parte reprezentanți ai MADRM, ai ADR și CRD

Sud, în conformitate cu următoarele criterii-cheie: relevanța și contribuția proiectului la program; coerența proiectului; viabilitatea proiectului.

După audierea Raportului de evaluare a Cererilor complete de finanțare, depuse în cadrul Apelului competitiv de selectare a proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2023, cu finanțare din FNDR, membrii CRD Sud au aprobat **pragul de acces de 60 de puncte și lista proiectelor care au acumulat punctajul necesar și urmează a fi incluse în Planul Operațional Regional Sud (POR) Sud 2021-2023.**

De asemenea, membrii CRD Sud au decis să stabilească același punctaj

minim - de **60 de puncte**, pentru înaintarea proiectelor depuse în cadrul **Apelului competitiv de selectare a proiectelor de dezvoltare regională pentru perioada 2021-2023, cu finanțare din FNDR, spre evaluare interministerială.**

După evaluarea cererilor complete de finanțare de către membrii unei comisii interministeriale, proiectele selectate vor fi înaintate spre aprobare Consiliului Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale, după care acestea urmează să fie aprobate și incluse, prin Hotărâre de Guvern, în Documentul Unic de Program (DUP).

Rezultatele etapei a II-a a Apelului de propuneri de proiecte

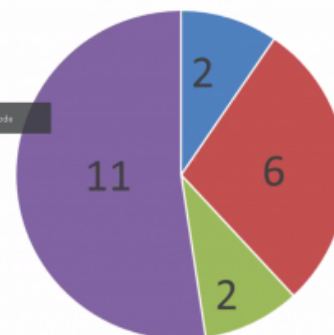
În cadrul etapei II a Apelului de propuneri de proiecte de dezvoltare regională, Autoritățile Publice Locale de nivel I și II din RDS au prezentat **21 Cereri Complete de Finanțare**, inclusiv pe domeniile de intervenție:

2 CCF – 1.1. Valorificarea infrastructurii de afaceri

6 CCF – 1.3. Sporirea atractivității

2 CCF – 2.3. Dezvoltarea urbană

11 CCF – 3.1. Aprovizionarea cu apă și sanitație

Costul total al Cererilor Complete de Finanțare – 672 672 967 MDL, din care:
 - Suma solicitată din sursele FNDR – 547 923 401 MDL

A avut loc ședința Comitetului Director al Proiectului "Renașterea meșteșugurilor populare autentice – moștenire culturală comună ca punct focal pentru dezvoltarea economică și turistică durabilă"

Marți, 27 aprilie 2021, a avut loc cea de -a 2-a ședință a Comitetului Director al Proiectului "Renașterea meșteșugurilor populare autentice - moștenire culturală comună ca punct focal pentru dezvoltarea economică și turistică durabilă", finanțat de Uniunea Europeană, în cadrul Programului Operațional Comun România - Republica Moldova 2014-2020, prin intermediul Instrumentului European de Vecinătate (ENI).

Scopul acestui eveniment a fost revizuirea progreselor înregistrate în cadrul proiectului și discutarea rezultatelor, dar și a provocărilor întâmpinate. De asemenea, în cadrul evenimentului, experți etnografi din ambele țări partenere - România și Republica Moldova - au prezentat Raportul etnografic privind „Starea meșteșugurilor tradiționale în Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova și județele Vaslui și Galați, România”, elaborat în cadrul proiectului nominalizat.

La ședință a participat echipa de proiect compusă din reprezentanți ai Agenției de Dezvoltare Regională Sud - beneficiar principal al proiectului, precum și reprezentanți ai Asociației „ART - Meșteșugurile Prutului” din Iași, România, beneficiar local al proiectului. De asemenea, cu titlu de invitați, la ședința Comitetului Director al proiectului au participat șefii direcțiilor/secțiilor cultură din raioanele Cimișlia, Cahul, Cantemir, Căușeni, Leova și Ștefan Vodă.

În deschiderea ședinței, dna Viorica Cuțitaru, manager al proiectului transfrontalier "Renașterea meșteșugurilor populare autentice - moștenire culturală comună ca punct focal pentru dezvoltarea economică și turistică durabilă", a subliniat importanța cooperării strânse între parteneri și a vorbit despre gradul de realizare a deciziilor aprobate în cadrul ședinței precedente a Comitetului Director al proiectului. Dna Cuțitaru s-a referit la deciziile privind aprobarea draft-ului Planului de informare și Comunicare, a siglei și sloganului proiectului. În cadrul ședinței CDP, au fost discutate progresele înregistrate în perioada de raportare decembrie 2020 - februarie 2021. În context, managerul de proiect a făcut o trecere în revistă a activităților realizate în ultimele 3 luni în cadrul proiectului, menționând că a fost

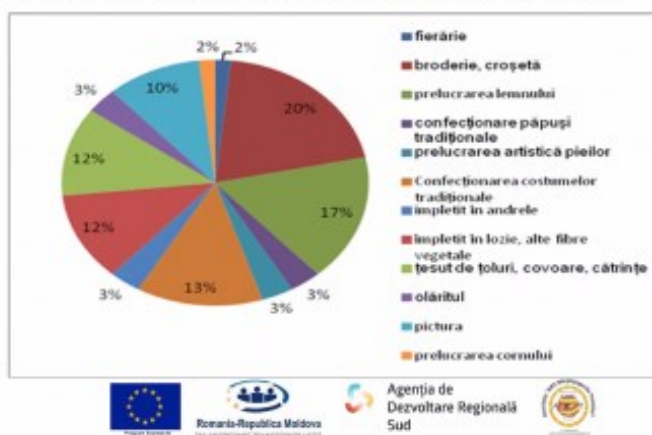
finalizată activitatea de cartografiere a meșterilor din sudul Moldovei de pe ambele părți ale Prutului (România și Republica Moldova), care s-a soldat cu crearea unei baze de date comune privind meșterii populari identificați,

și județele Vaslui și Galați, România".

Precizăm că obiectivul general al proiectului "Renașterea meșteșugurilor populare autentice - moștenire culturală

Proiectul "Renașterea meșteșugurilor populare autentice – moștenire culturală comună ca punct focal pentru dezvoltarea economică și turistică durabilă" – ZSOFT/2.1/113

Repartizarea meșteșugurilor pe tipuri în RD Sud:

elaborarea unui Raport etnografic privind starea meșteșugurilor tradiționale în Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova și județele Vaslui și Galați, România și a unui Raport privind evaluarea necesităților meșterilor populari.

În cele ce urmează, etnografii Marina Miron (Republica Moldova) și Victor Munteanu (România) au prezentat "Raportul etnografic „Starea meșteșugurilor tradiționale în Regiunea de Dezvoltare Sud a Republicii Moldova

comună ca punct focal pentru dezvoltarea economică și turistică durabilă" urmărește îmbunătățirea potențialului turistic din regiunea de sud a zonei transfrontaliere cu o nouă activitate economică legată de meșteșugurile tradiționale, ca modalitate de creștere a veniturilor din activitățile turistice și de păstrare a codului genetic al identității naționale a comunităților de pe ambele maluri ale Prutului care au moștenit tezaurul cultural comun datorat evoluției istorice.

Atelier de lucru pe marginea Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în R. Moldova pentru anii 2021-2027

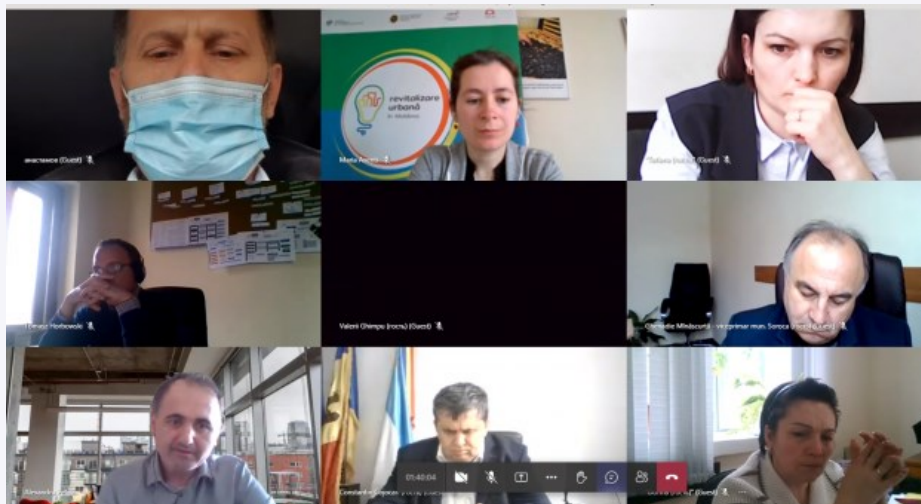
Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) a organizat joi, 15 aprilie 2021, un atelier de lucru la nivel național în vederea bunei implementări a Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova pentru ani 2021-2027. Evenimentul a avut loc în mediul online și a întrunit autorități publice centrale și locale, reprezentanți ai instituțiilor de dezvoltare regională din țară și parteneri de dezvoltare.

În deschiderea atelierului, a fost menționat că implementarea Programului urmărește soluționarea problemelor fundamentale de dezvoltare socio-economică în municipiile Cahul, Comrat, Ungheni, Orhei, Soroca și Edineț și valorificarea potențialului acestora. Programul prevede implementarea unui portofoliu de proiecte ce reflectă prioritățile individuale specifice fiecărui municipiu, determinate în baza evaluării necesităților minime pentru consolidarea potențialului de orașe-poli de creștere regională. Proiectele vor fi orientate spre reabilitarea infrastructurii drumurilor, dezvoltarea sistemului de transport urban, construcția piețelor agro-alimentare, amenajarea zonelor de odihnă și agrement, dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice, extinderea rețelelor de canalizare.

Programul conține patru componente: (1) conectivitate și mobilitate urbană; (2) competitivitate și susținerea activităților economice; (3) revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice; (4) modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și rețelelor de utilități publice. În același context, șeful DPDR s-a referit la potențialele linii de finanțare, sursele preliminare de acoperire financiară și rezultatele scontate.

În cadrul atelierului, experți GIZ Moldova au oferit consultanță și recomandări pe marginea creării și operaționalizării, la nivel municipal, a Unității de Implementare a Programului.

De asemenea, experții au oferit

îndrumări utile referitoare la elaborarea și aprobarea Planurilor operaționale locale de implementare a Programului, precum și la armonizarea documentației de urbanism și planificare strategică în conformitate cu prevederile Programului.

Agențiile de Dezvoltare Regională Sud, Găgăuzia, Centru și Nord urmează să acorde administrațiilor publice locale din municipiile Cahul, Comrat, Orhei, Ungheni, Edineț și Soroca suport în procesul de elaborare a Planurilor operaționale de implementare a

include în Planul anual de finanțare.

Programul național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021-2027 are drept scop dezvoltarea socio-economică a șase municipii - centre regionale din Republica Moldova, printre care și municipiile Soroca și Edineț, în vederea transformării acestora în poli de creștere, capabili să susțină extinderea dezvoltării în zonele rurale proxime și să asigure ocuparea forței de muncă, astfel încât rețeaua de orașe-poli de creștere regională să devină atractivă pentru locuitori, antreprenori și vizitatori.

Programul Național de dezvoltare a orașelor – poli de creștere în Republica Moldova 2021-2027

Aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 216/2020

Obiectivele specifice al Programului urmăresc îmbunătățirea mobilității și a calității infrastructurii de acces cu zonele adiacente; dezvoltarea și echiparea infrastructurii și serviciilor de suport economic pentru a stimula competitivitatea; revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii

Programului la nivel local și să ofere asistență informațională și suport în elaborarea/actualizarea documentației strategice și urbanistice a municipiilor beneficiare ale Programului.

La rândul lor, autoritățile locale din municipiile beneficiare urmează să înainteze, în perioada septembrie-octombrie 2021, propuneri de proiecte către ADR Nord, care le va aviza și le va

spațiilor publice; modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a rețelelor de utilități publice.

Programul național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova, aprobat de Guvernul Republicii Moldova în decembrie 2020, a fost elaborat pentru asigurarea implementării Legii nr. 239/2016 cu privire la aprobarea Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională pentru anii

Agenția Franceză de Dezvoltare (AFD) a identificat ADR Sud drept un potențial promotor de proiect

Agenția de Dezvoltare Regională Sud a avut recent o întrevedere în format online cu reprezentanții Agenției Franceze de Dezvoltare (AFD), care, ca urmare a misiunii exploratorii desfășurată în Republica Moldova în luna martie, anul curent, au identificat ADR Sud ca un potențial promotor de proiect.

În cadrul întrevederii, specialiștii ADR Sud au relatat despre experiența vastă a instituției în domeniul implementării proiectelor de dezvoltare regională în sectorul de alimentare cu apă potabilă și canalizare, precum și au prezentat portofoliul de proiecte de investiții implementate de ADR Sud cu suportul instituțiilor internaționale de finanțare (Uniunea Europeană, Guvernul

Părțile au mai discutat despre propunerile de proiect în domeniul aprovizionării cu apă potabilă și canalizare înaintate de ADR Sud către Agenția Japoneză de

Cooperare Internațională (JICA) în contextul Programului de Cooperare Tehnică pentru anul fiscal Nipon 2021, precum și cea aplicată în cadrul Apelului pe Listă de selectare a proiectelor prioritare de dezvoltare regională cu finanțare din Fondul Național pentru Dezvoltare Regională.

Reprezentantul AFD, Manguy Fabien, a exprimat satisfacția pentru discuția de calitate pe care a avut-o cu reprezentanții ADR Sud, menționând că AFD și autoritățile franceze, împreună cu cele din Republica Moldova, urmează să decidă în viitorul apropiat asupra unui acord interguvernamental între cele două țări, rezultatul căruia va fi cunoscut la finele anului curent. Menționăm că AFD (Agenția Franceză pentru

Dezvoltare) este o organizație a Guvernului Francez, care finanțează proiecte de dezvoltare durabile în țările în curs de dezvoltare.

Localitățile rurale din Republica Moldova au cel mai redus acces la serviciul public de canalizare

Conform datelor statistice, cu serviciu public de canalizare au fost asigurate 8,0% din totalul localităților țării, 94,5% din municipii și orașe și 4,9% din localitățile rurale. Cea mai mare pondere a localităților cu acces la sistemul public de canalizare s-a înregistrat în mun. Chișinău (71,4%), UTA Găgăuzia (21,9%) și regiunea Centru (8,2%), iar localitățile din regiunile Sud și Nord au cele mai mici rate de acces (5,8% și, respectiv, 4,5%).

Astfel, se observă o diferență dintre sate și orașe, localitățile rurale din raioanele Briceni, Drochia, Fălești, Glodeni, Ocnița, Soroca, Rezina, Șoldănești, Basarabeasca, Cantemir și Leova nu au avut deloc acces la canalizare centralizată. De asemenea, pe parcursul anului trecut, acces la sistemul public de alimentare cu apă au avut 53 municipii și orașe și 769 localități rurale, ceea ce reprezintă 53,6% din localitățile țării.

În profil regional, localitățile din mun. Chișinău (88,6%) și UTA Găgăuzia (81,3%) dețin cel mai mare nivel de

conectare la sistemul public de alimentare cu apă, iar cel mai mic nivel îl

are regiunea Nord (37,6%).

De cealaltă parte, în anul 2020 lungimea totală a apeductelor și rețelelor publice de distribuție a apei s-a extins cu circa 500 km de rețele noi construite sau cu 3,4% și a constituit 15,4 mii km.

Potrivit Biroului Național de Statistică, au fost reconstruite 49,9 km de apeducte și rețele publice de distribuție a apei. Cea mai mare pondere a lungimii de apeducte și rețele publice nou construite a fost înregistrată în localitățile din regiunea Centru - 209,7 km (41,9%) și din regiunea Sud - 181,7 km (36,3%).

În anul 2020 au funcționat 15,3 mii km de apeducte și rețele publice de distribuție a apei (99,4% din lungimea totală), restul (circa 150 km) revenind sistemelor publice de alimentare cu apă nefuncționale.

Lungimea totală a rețelelor publice de canalizare a constituit 2,9 mii km sau cu 38,9 km mai mult față de anul 2019.

Totodată, volumul de apă distribuită consumatorilor în anul 2020 a fost de 94,0 milioane de metri cubi, cu 2,3 milioane metri cubi mai mult față de anul 2019. Conform statisticilor, volumul

A avut loc ședința Comitetului de Monitorizare a proiectului MSPL pentru perioada de raportare ianuarie–iunie 2021

În data de 2 iulie 2021, membrii Comitetului de Monitorizare al proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova” (MSPL) implementat de către Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) s-au întrunit într-o ședință de lucru cu partenerii pentru a discuta activitățile și progresul proiectului în perioada de raportare ianuarie-iunie 2021 și activitățile planificate pentru perioada următoare.

La eveniment au participat reprezentanți ai Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), ai Agențiilor de Dezvoltare Regională (Nord, Centru, Sud și UTA Găgăuzia), reprezentanții Academiei de Administrație Publică (AAP) și ai Universității Tehnice din Moldova (UTM), partenerii de dezvoltare și co-finanțatorii proiectului MSPL, precum și consultanții proiectului GIZ/MSPL.

Pe parcursul ședinței, consultanții GIZ/MSPL au vorbit despre realizările și provocările întâlnite în cazul celor patru obiective specifice ale proiectului în perioada de raportare, au menționat despre activitățile planificate, dar au punctat și provocările care ar putea apărea în viitor identificând totodată și soluțiile posibile.

Totodată, reprezentanții ADR Nord, Centru și Sud au prezentat detalii

despre realizările și situația în implementarea acordurilor de finanțare pentru anul 2021. În timp ce reprezentanții AAP și UTM au vorbit despre realizările în instituționalizarea modulelor de instruire în cazul ambelor instituții.

Republica Moldova se alătură mișcării globale Plastic Free July 2021 și lansează campania „Fără plastic mă simt fantastic”

Peste 300 milioane de oameni din întreaga lume participă la campania globală Plastic Free July 2021, pentru a demonstra cât de mult contează implicarea și acțiunea fiecăruia pentru a crea în comun o Planetă mai curată și mai sănătoasă. Republica Moldova se alătură mișcării globale și lansează, astăzi, campania „Fără plastic mă simt fantastic”. Evenimentul de lansare a avut loc în cadrul unei conferințe tematice, la care s-au discutat cele mai actuale probleme în domeniu, situația curentă în țară, exemple de afaceri sustenabile, etc.

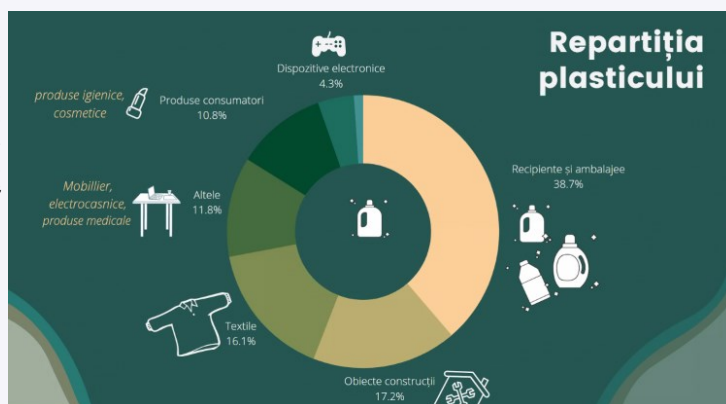
Scopul campaniei „Fără plastic mă simt fantastic” este de a mediatiza și a promova în rândul populației din Republica Moldova, bunele practici în lupta cu deșeurile din plastic. În context, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului îndeamnă cetățenii și societatea civilă să-și unească eforturile în vederea reducerii plasticului în activitățile cotidiene.

„Este esențial ca fiecare cetățean să conștientizeze importanța rolului individual în combaterea poluării cu articole din plas-

tic. Reducerea deșeurilor de plastic reprezintă o prioritate complexă pentru autoritățile statului. Preocuparea de bază a organismelor naționale de protecție a mediului este să punem bazele unei noi

ment al Deșeurilor și Substanțelor Chimice.

Campania "Fără PLASTIC mă simt FANTASTIC" se va desfășura în perioada iulie-septembrie 2021 și va cuprinde diverse activități și concursuri concepute pentru a spori conștientizarea populației cu privire la consumul rațional și corect a produselor din plastic, la beneficiile colectării separate, impactul articolelor din plastic asupra sănătății, precum și tranziția spre o economie circulară și sustenabilă.

economii a materialelor plastice, să transformăm tendințele sociale prin promovarea sustenabilității și să identificăm soluții inteligente de reciclare și valorificare a deșeurilor de plastic, întrucât materialele reciclate înlocuiesc materialele noi, iar necesitatea extracției sau producerii materiei prime noi va fi redusă, precum și va fi minimizat impactul negativ asupra ecosistemelor”, a declarat Svetlana BOLOCAN, șefa direcției Politici de Manage-

Asociația pentru Valorificarea Deșeurilor în parteneriat cu Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Notă: Conform datelor statistice, cantitatea de plastic crește substanțial de la un an la altul. Volumul de plastic înregistrat în ultimul deceniu îl depășește pe cel produs într-un secol. Doar în anul 2019 au fost produse 465 milioane tone de plastic, cu 30% mai mult comparativ cu anul 2018.